

Türkiye’de okul öncesi dönemde duygu düzenlemeye yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi

An investigation of postgraduate theses on emotion regulation in preschool period in Turkey

Tuğba Çandır¹, Sevil Filiz²

Makale Geçmişi

Geliş :5 Mart 2022
Düzeltilme :25 Şubat 2023
Kabul :7 Nisan 2023
Çevrimiçi :30 Nisan 2023

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Article History

Received : 5 March 2022
Revised : 25 February 2023
Accepted : 7 April 2023
Online : 30 April 2023

Article Type

Research Article

Öz: Bu çalışma, okul öncesi dönemde duygu düzenleme üzerine yapılan lisansüstü tezleri yıl, üniversite, tür, yöntem, veri analiz teknikleri, ölçme araçları, örneklem ve anahtar kelimeler açısından inceleyerek konuya bütüncül bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır. Nitel araştırma modelinde tasarlanan çalışmanın veri kaynağını 2011-2021 yılları arasında yazılan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Sonuç olarak okul öncesi dönemde duygu düzenleme üzerine yapılan lisansüstü tezlerin çoğunun sadece nicel araştırma yöntemleri ile tasarlandığı, nitel araştırma yöntemlerinin ise hiç kullanılmadığı görülmüştür. Ayrıca tezlerin büyük çoğunluğunda çalışma grubu olarak sadece okul öncesi dönem çocuklarının yer aldığı ve ölçme aracı olarak ağırlıklı olarak ölçeklerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu tezlerin anahtar kelimeleri ise çoğunlukla duygu, duygu sosyalleşmesi, duygu düzenleme becerileri, mizaç, oyun ve anne-çocuk ilişkisi olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Duygu Düzenleme, Okul Öncesi Dönem, Lisansüstü Tezler, Duygusal Gelişim

Abstract: This study aims to provide a holistic perspective on the subject by examining the postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period in terms of a year, university, type, method, data analysis techniques, measurement tools, sample, and keywords. The data source of the study, which was designed in a qualitative research model, consisted of postgraduate theses written between 2011-2021. Descriptive analysis was used to analyse the data. As a result, it was seen that most of the postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period were designed only with quantitative research methods, and qualitative research methods were not used at all. In addition, it was determined that the majority of the theses included only preschool children as the study group, and scales were predominantly used as measurement tools. The keywords of these theses were mostly emotion, emotion socialisation, emotion regulation skills, temperament, play, and the mother-child relationship.

Keywords: Emotional Regulation, Preschool, Graduate Thesis, Emotional Development

DOI: 10.24130/eccdjecs.1967202371461

Başlıca Yazar: Tuğba Çandır

¹ Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, ORCID: 0000-0003-3701-5866

² Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri, sevilb@gazi.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4955-4405

SUMMARY

Introduction

One of the critical developmental tasks to be acquired in early childhood is emotion regulation. Emotion regulation encompasses the external and internal processes in which a person monitors, evaluates, and is responsible for modifying their emotional responses to achieve their goals. In this context, while internal processes are related to the individual's effort to regulate emotional stimulation, such as emotional cognitions, attention management, and the management of physiological reactions; external processes are related to the role of socialization tools such as parents, siblings, and friends that help modulate emotions. While successful emotional regulation benefits children in terms of interpersonal relationships, academic achievement, and mental health, difficulties associated with emotional dysregulation can cause compulsive behaviors, anxiety, mood disorders, and borderline personality-related symptoms in children. Emotion regulation becomes one of the important skills in this process, especially in the preschool period, due to the widening of children's social circles and the complexity of their emotional states. Considering that these skills are mostly shaped in the preschool period, and the long-term effects are considered, it is aimed to present a holistic perspective on the subject by evaluating the postgraduate theses on the emotion regulation skills of preschool children through this study.

Method

In this research, which was designed with a qualitative research model, document analysis technique was used. The data source of the research consisted of postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period conducted between 2011-2021. These theses were accessed from the documentation website of the higher education institution. The data of the research were also analyzed by descriptive analysis method.

Results

As a result of the research, a total of 55 postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period were accessed. It was determined that the majority of these theses were at the master's level. In addition, it was concluded that these theses were mainly carried out at Gazi University. As a result of examining the distribution of these theses by years, it was determined that the number of theses increased by years. When the distribution of theses according to the

study groups was examined, it was determined that the postgraduate theses in which only preschool children were determined as participants were in the majority. According to the distribution of measurement tools used in these theses, it was concluded that scales were mostly used. One of the other findings of the study was that the postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period were carried out using only quantitative research methods. When considered in the context of data analysis techniques, it was determined that non-parametric tests and descriptive statistics such as frequency, percentage average, etc. were used intensively. Finally, it was seen that the keywords of the postgraduate theses mostly included the words emotion regulation skills, emotion socialization emotion, temperament, and mother-child relationship.

Conclusion and Discussion

In recent years, emotion regulation has become an accepted and interesting concept in the literature. When the postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period were examined, it was concluded that the number of theses increased from year to year, and it is thought that the importance given to the development of emotion regulation of children has increased. It was determined that the majority of these theses were at the master's level, and the number of theses conducted at the doctoral level was quite low. This finding is in parallel with the fact that postgraduate theses on different subjects related to early childhood education are mostly composed of postgraduate theses. In fact, it is thought that this may be related to the fact that the number of master's programs in our country is higher than the number of doctoral programs, and that the number of institutions providing education at the doctoral level is less. When the universities where the theses were conducted were examined, it was determined that most theses were carried out at Gazi University. This finding also coincides with the statistics shared by the higher education institution, which includes the number of theses by universities.

Another finding of the study was that the postgraduate theses on emotion regulation in the preschool period were carried out with only quantitative research methods, and qualitative research methods were neglected. Although the data obtained through the theses conducted with the quantitative research method can be generalized to a whole and a cause-effect relationship can be established between the variables that are effective in the development of emotion regulation, it can be said that the neglect of qualitative research methods limits the acquisition of in-depth information on the subject and the understanding of the perspectives of the research

participants. Considering the distribution of the study groups of the research, it seen that the number of theses in which only children aged 3-6 were included was the highest. This data shows that children are taken into the center in the evaluation of emotion regulation skills in the preschool period. When the measurement tools used to collect data on the study group were examined, it was seen that scales were used to a large extent. Considering that the scales were filled by adults, it can be concluded that children's participation in research processes is limited. To obtain the right results from the research processes and support the development of children, the necessity of children's participation in research is emphasized in the literature. On the other hand, collecting data only from adults may prevent children from revealing their perceptions on the subject and may lead to a decrease in the reliability of research data.

It was seen that the keywords of the examined postgraduate theses mostly included the words related to emotion regulation skills, emotion socialization, emotion, temperament, and the mother-child relationship. In the preschool period, children develop their emotion regulation skills by gaining emotional awareness, establishing a cause-effect relationship between emotions, being influenced by the emotion regulation processes of the adults around them, and deliberately attempting to influence their own emotions. In this context, it is seen that theses have been made that will clarify the emotional regulation development processes of children in many ways. The remarkable finding was that while mothers, who are primarily influential in the developmental processes of children, were frequently included in the keywords, equally influential fathers were included in the keywords in a limited way. Considering that fathers play an effective and important role in a healthy child development process, it is thought that this issue should be emphasized more in research, and fathers' participation in research processes should be supported.

GİRİŞ

Son 20 yılda çocukların duygusal gelişimi üzerine yapılan araştırmalarda, çocukların duygu düzenleme yetenekleri hem duygusal hem de sosyal gelişimlerinin temel bir parçası olarak görülmekte ve çocukluk döneminde kazanılması gereken kritik gelişim görevlerinden birisi olarak ele alınmaktadır. Çünkü başarılı duygusal düzenleme çocuklara kişilerarası ilişki, akademik başarı ve zihinsel sağlık açısından fayda sağlarken (Philips ve Susan, 2004; Saarni, Campos, Camras ve Witherington, 2007) duygu düzensizliği ile ilişkili zorluklar ise çocuklarda olumsuz davranışlar, kaygı, duygu durum bozuklukları ve sınırda kişilikle ilişkili semptomların görülmesine neden olabilmektedir (Gratz, Tull, Reynolds, Bagge, Latzman, Daughters ve Lejuez, 2009; Hessler ve Katz, 2010). Bu bağlamda açığa çıkan araştırma bulguları, duygu düzenlemenin önemine ışık tutmasının yanında, çocukların sosyal, duygusal, kişisel gelişimleri üzerindeki etkilerine de dikkat çekmektedir.

Duygu düzenleme bir kişinin hedeflerine ulaşması için duygusal tepkilerini izlediği, değerlendirdiği ve değiştirmekten sorumlu olduğu dışsal ve içsel süreçleri kapsamaktadır (Thompson, 1994). Bu bağlamda içsel süreçler, duygusal bilişler, dikkati yönetme ve fizyolojik tepkilerin yönetimi gibi bireyin duygusal uyarımı düzenlemek için etkinleştirdiği çabayla ilgiliyken; dışsal süreçler ise duyguların modülasyonuna yardımcı olan ebeveyn, kardeş, arkadaş gibi sosyalleşme araçlarının rolü ile ilgilidir (Fox ve Calkins, 2003; Morris vd., 2007).

Duyguları düzenlemeye yönelik çabalar bebeklik dönemiyle başlamaktadır. Bu süreçteki çocukların duygu düzenleme kontrol kapasitesi, prefrontal korteks gelişimiyle, yoğun duyguları düzenlemeye ilişkin destekte bulunanların ve nasıl kontrol etmesi gerektiğine yönelik stratejiler öğreten bakım verenlerin desteğiyle aşamalı bir şekilde gelişmektedir. Bebeklerin yaşamlarının ilk aylarındaki duygu düzenlemeye yönelik sınırlı kapasitesi, yoğun duygular yaşadıkları zamanlarda, bu duyguların altında ezilmelerine sebep olabilmektedir. Bu yüzden bakım verenlerin çocukların hissettikleri duyguları yatıştırarak veya dikkatini başka bir tarafa yöneltecek sakinleştirici müdahaleleri önem kazanmaktadır. Bebeklik sürecinin birinci yılının sonlarına doğru gelişen prefrontal korteksin işlevselliği, dikkatin yönünü değiştirme yeteneği, emekleme ve yürüme gibi faaliyetler bebeklerin duyguları üzerinde aktif olmalarını sağlamaktadır (Berk, 2013, sy.249-254) İlerleyen gelişimsel sürecin 2. yılında da bebekler, pasif duygu düzenlemeden aktif duygu düzenlemeye geçişi gerçekleştirmektedirler (Rothbart, Ziaie ve O'boyle, 1992). 3 yaşlarına doğru da çocukların anneleriyle geçirdikleri sürenin azalmasıyla birlikte yaşlılarıyla harcanan sürenin artması, başkalarının duygularına ilişkin daha fazla bilgi edinmelerini sağlamaktadır. Gelişen

duyguları tanıma becerileri çocukların duygular üzerinde daha etkili ve bilinçli hareket etmelerine öncülük etmektedir (Cole, Michel ve Teti, 1994).

Okul öncesi dönemde, çocukların sosyal çevrelerinin genişlemesi ve duygusal durumların karmaşıklaşması nedeniyle, duygu düzenleme, bu süreçte kazanılması gereken önemli becerilerden biri haline gelmektedir. Bu dönemin belirgin gelişimsel özelliklerinden biri çocuklarının dili kullanma yetileridir. Bu becerilerin kullanımında çocuklar gelişim gösterdikçe duygusal olarak zorlayıcı durumlar karşısında kendi kendilerine konuşabilmekte veya o duygu durumunu düzenlemeye yardımcı olabilecek kişilere duygularını ifade edebilmektedirler (Berk, 2013, sy. 367-372; Kopp, 1982; Thompson, 1994). Böylelikle çocukların ilerlemekte olan bilişsel ve dil gelişimleri duygu düzenlemeyi mümkün hale getirmektedir.

Okul öncesi dönemde çocuklar, duygusal olarak dışavurumcu davranışları ve duygularını yönetmek için giderek genişleyen davranışsal strateji repertuarı aracılığıyla duygusal durumlar karşısında bu repertuvardan seçimler yaparak duygularını düzenlemektedirler. Araştırmacıların da okul öncesi dönem çocukların duygusal durum karşısındaki davranışlarını analiz etmeleri sonucunda, duygularını düzenlemek için birtakım duygu düzenleme stratejilerini kullandıklarını tespit etmişlerdir. Bunlar, bilişsel yeniden yapılandırma, problem çözme, alternatif aktivite, kendini teselli etme, pasif davranış ve dışa yansıtma şeklinde 6 tane başlık altında değerlendirilmiştir. İlk olarak bilişsel yapılandırma, kişinin tüm parametreleri düşünebileceği ve olumsuz olayları daha olumlu bir şekilde görmeye çalışabileceği anlamına gelmektedir. Örneğin, bir çocuğa arkadaşının vurması sonucunda çocuğun, arkadaşının bunu bilerek yapmadığını düşünerek tepki verebilmesidir. İkinci olarak problem çözme ise, bir kişinin problemlerle aktif olarak yüzleşebilmesi, olası tüm uyum davranışlarını göstermesi ve hayal kırıklığının temel nedenlerini ortadan kaldırmaya çalışması anlamına gelmektedir. Örneğin, bir çocuğun oyunda haksızlığa uğradığını düşündüğünde başka bir oyun oynamayı istemesi veya bir eylemin nedenini sorabilmesidir. Üçüncü olarak alternatif aktive yolunda ise, genellikle çocuğun dikkatini, olumsuz duygulara neden olan durumdan diğer faaliyetlere aktarmasıdır. Örneğin, bir çocuk dikkatini başka tarafa yöneltmek için kasıtlı olarak başkalarıyla konuşabilir. Çocuğun kendi kendini teselli etmesi de dördüncü stratejidir. Örneğin, çocuğun kendini rahatlatmak için kelimeler (“Bu çizgi film harika değil ve henüz görmek istemiyorum”) söylemesi veya anlamsız eylemler (ileri geri sallanma) sergilemesidir. Beşinci olarak pasif davranış ise, çocuğun hiçbir şey yapmaması veya ele alınması gereken durumlardan kaçınabilmesidir. Son olarak dışa yansıtma ise, çocuğun olumsuz duygularını

ifade etmek için ağlayarak, nesnelere fırlatarak yıkıcı veya zararlı davranışları kullanmasıdır (Lu and Chen, akt.X. Chen, Wu ve Wang, 2018) Kullanılan bu yöntemlerden bilişsel yeniden yapılandırma, problem çözme, alternatif aktivite ve kendini teselli etme olumlu duygusal düzenleme stratejileri iken pasif davranış ve dışa yansıtma ise olumsuz duygusal düzenleme stratejileridir (Aldao, 2013; Aldao, Goldin ve Gross, 2014). Çocukların olumlu duygusal düzenleme stratejileri kullandıkça daha az duygusal patlamalar yaşadıkları alan yazında belirtilmektedir (Berk, 2013, sy. 369). Bu bağlamda, çocukların çevresinde bulunan yetişkinlerin çocukların duygusal durumlarla nasıl başa çıkabileceğine ilişkin destekte bulunmalarının çocuğun duygusal gelişimini güçlendirilebileceği düşünülmektedir.

Alan yazın incelendiğinde; duyguları anlayan ve bu duyguların nasıl ifade edildiğini bilen çocukların problem durumu içerisinde olan akranları ile empati kurabildikleri; işbirliği ve kişiler arası problem çözme gibi (Apaydın, Arslan ve Temel, 2020; Kılıç ve Ağaoglu 2019), sosyal yetkinlik göstergeleri olan davranışlar sergiledikleri görülürken (Seçer, 2017) tam tersi bir şekilde duygu düzenleme becerisi düşük olan çocukların kırgınlık, saldırganlık, oyun bozma gibi olumsuz sosyal davranışlar sergiledikleri belirtilmektedir (Arı ve Yaban, 2016; Yurdakul, Beyazıt, ve Bütün Ayhan, 2021). Bir başka ifadeyle, duygu düzenleme becerisi davranış sorunları ile negatif yönde ilişkilidir (Şahin, 2019). Çocukların erken dönemde yaşadığı duygusal düzensizlik ileriki çocukluk dönemlerindeki davranış problemlerinin sıklıkla habercisi olmaktadır (Ashiabi, 2000). Duygusal olarak yetkin olan çocuklar, akranları ile iyi ilişkiler kurarak akranları tarafından sıklıkla oyun partneri olarak tercih edilmekte, (Graziano, Reavis, Keane ve Calkins, 2007) ve sosyal hedeflere ulaşmak için dışavurumcu davranışları duygu düzenleme stratejileri olarak kullanabilmektedirler (Waiden ve Field, 1990) Ayrıca, duygu düzenlemenin çocukların akademik olarak hazır bulunuşlukları üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır (Uyanık, Bayındır ve Değirmenci, 2021).

Bu bağlamda, çocukların duygularını ifade etmelerine, duygularının sonuçlarını öğrenmelerine, duygu düzenleme stratejilerini edinmelerine ve kullanmalarına, duygusal deneyimlere ilişkin birçok fırsata erişebilmelerine olanak yaratmanın çocuğun gelişiminin sağlıklı bir şekilde ilerlemesinde önemli etkilerde bulunacağı düşünülmektedir. Tüm bu hususlardan yola çıkılarak, duygu düzenlemeyi konu alan tezlerden elde edilen bilgilerin organize edilerek düzenlenmesinin alana katkı sağlayacağı ve duygu düzenlemeye ilişkin çalışılmaya ihtiyaç duyulan araştırma konularının belirlenmesine yardımcı olacağı öngörülmektedir.

Duygu düzenleme becerilerinin büyük oranda okul öncesi dönemde şekillendiği ve uzun vadeli etkileri düşünüldüğünde bu çalışma aracılığıyla okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi yapılarak araştırmacılara ve eğitimcilere konuya ilişkin bilgi kazandırma ve bütüncül bir bakış açısı sunmak amaç edinilmiştir. Bu amaç doğrultusunda, aşağıda ifade edilen araştırma sorularına cevap aranmıştır.

1. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin tez türüne göre dağılımı nasıldır?
2. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
5. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin örneklem özellikleri nasıldır?
6. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?
7. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin veri analiz tekniklerine göre dağılımı nasıldır?
8. Okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı nasıldır?

Etik İzin

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Araştırma nitel bir araştırmadır ve doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Dolayısı ile etik kurul iznine gereksinim duyulmayan, açık kaynaklara ulaşılarak gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Bu araştırmada, nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Dokümanlar geleneksel düzeyde ‘materyal kültürü olarak adlandırılmakta ve araştırmancının zengin veri kaynakları olarak araştırmancının repertuar alanını oluşturmaktadır (Patton, 2018, s. 293) Doküman analizi,

araştırmanın konusu çerçevesinde, film, video, fotoğraf, çizimler, web belgeler gibi dokümanlara araştırmacı tarafından anlam kazandırılmak için incelenen nitel araştırma biçimidir (Prior, 2011,s. 2-29)

Araştırmanın Veri Kaynağı

Çalışmanın veri kaynağını belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin amacı, araştırma problemlerine çözüm üretecek zengin bilgi kaynaklarını seçerek, araştırmanın amacına ilişkin merkezi önemdeki unsurlarla ilgili birçok bilgiye erişim sağlamaktır (Patton, 2018, s. 46.). Bu sebeple, son 10 yılda yürütülmüş olan okul öncesi dönem ve duygu düzenleme konuları ölçüt olarak belirlenmiş ve dokümanlara erişimde YÖK Dokümantasyon web sayfası kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmaların verileri, YÖK Ulusal Tez Merkezinin <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> adresinden tarama terimi bölümüne ‘ Duygu Düzenleme’ anahtar sözcüğü yazılarak taranmış ve toplamda 673 adet yüksek lisans ve doktora tezine ulaşılmıştır. Elde edilen bu tezlerden okul öncesi dönem ve duygu düzenleme konularını kapsayan 55 tez tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Veriler nitel araştırma tekniklerine göre analiz edilmiş, betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, kim, nerede, ne zaman, ne ve ne kadarı ile ilgili soruları cevaplamak için, verilerdeki kalıpları belirleyerek araştırılan olguyu karakterize etmektedir. Bir başka ifade ile verileri sadeleştirmedi (Loeb vd., 2017). Veri analizi sürecinde, öncelikle, araştırma soruları bağlamında bir çerçeve oluşturulmuştur. Oluşturulan bu çerçeve, hangi verilerin hangi temalar altına yerleştirileceğine ilişkin düzenleme sağlamıştır. Elde edilen bu veriler tanımlanıp ardından sayısal olarak tablolarda gösterilerek yorumlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.239-242).

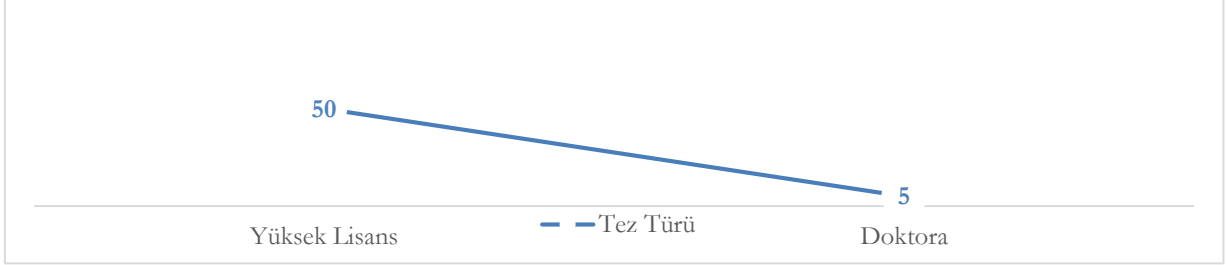
BULGULAR

Bu bölümde, okul öncesi dönemde duygu düzenleme ile ilgili 2011-2021 yılları arasında Türkiye’de yürütülmüş olan lisansüstü tezlerin incelenmesiyle elde edilen bulgular yer almaktadır.

Araştırma sonucunda, konuya ilişkin toplam 55 adet yüksek lisans ve doktora tezi tespit edilmiştir. Bu tezlerin araştırma sorularına göre dağılımı başlıklar halinde aşağıda yer almaktadır.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

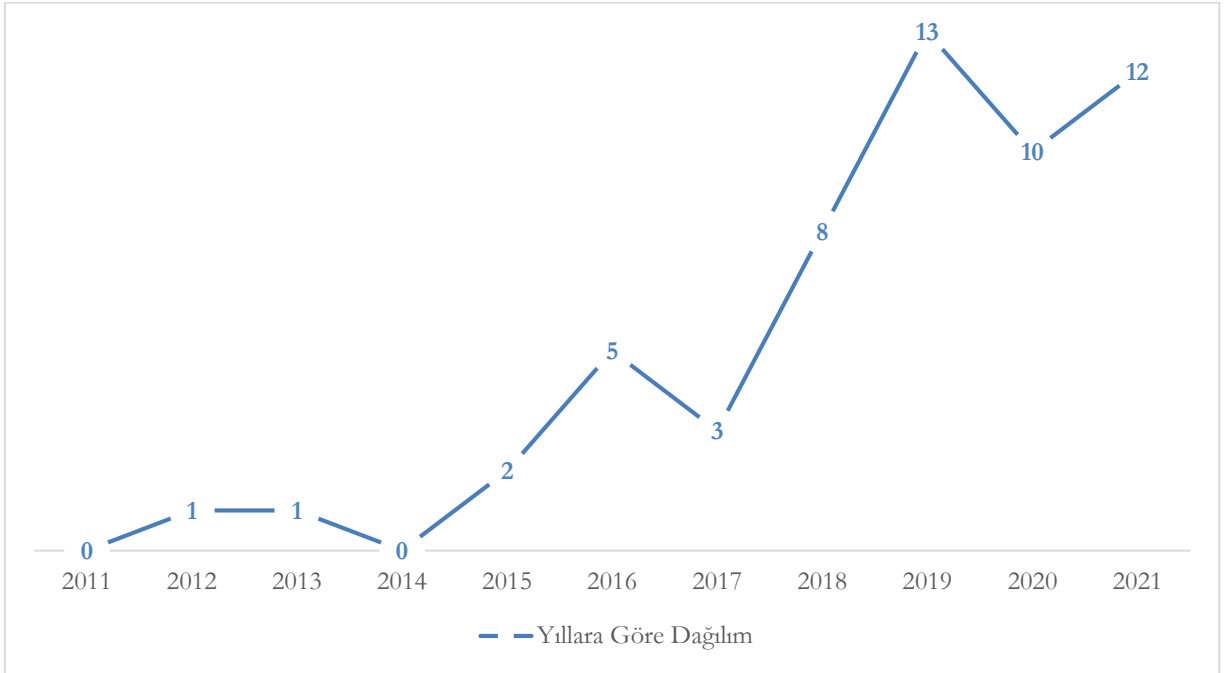
Tablo1: Türkiye’de Okul Öncesi Dönemde Duygu Düzenlemeyi Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Türüne Göre Dağılımı

Tablo 1’e göre okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerin büyük çoğunlukla yüksek lisans düzeyinde olduğu görülmektedir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

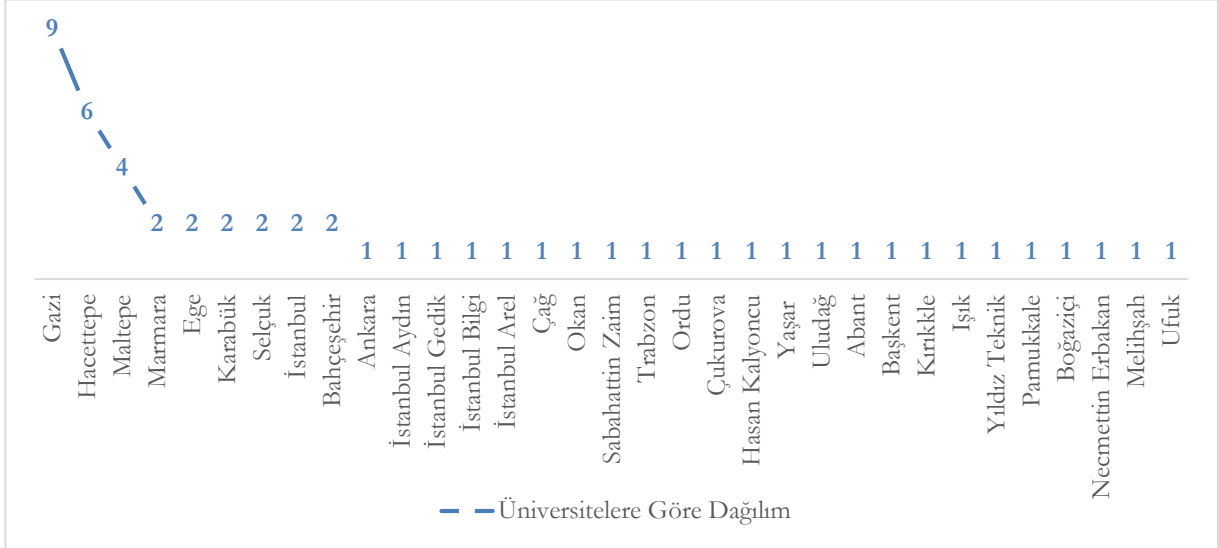
Tablo2:Türkiye’de Okul Öncesi Dönemde Duygu Düzenlemeyi Konu Alan Lisansüstü Tezlerin yıllara göre dağılımı

Tablo2’ye göre, okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerin nicelik olarak en fazla 2019 yılında yayımlandığı görülürken 2011 ve 2014 yıllarında konuya ilişkin yapılmış bir lisansüstü teze rastlanılmamıştır.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

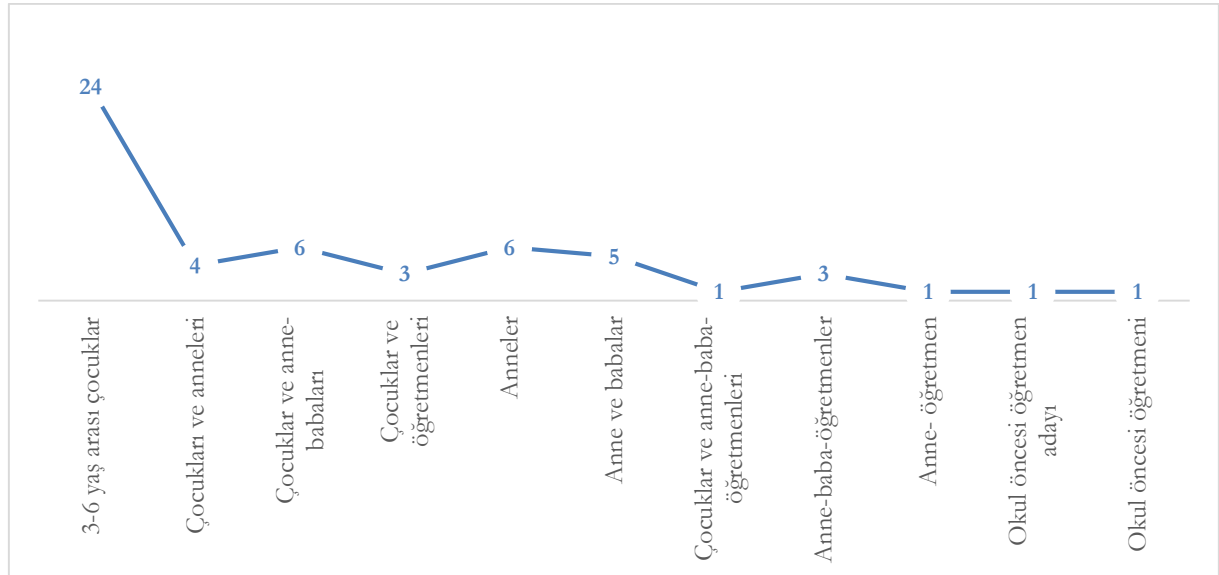
Tablo3: Türkiye’de Okul Öncesi Dönemde Duygu Düzenlemeyi Konu Alan Lisansüstü Tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Tablo3’e göre konuya ilişkin en fazla sayıda lisansüstü tezin Gazi üniversite tarafından yayınlandığı görülmektedir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Çalışma Grubuna Göre Dağılımı

Tablo 4: Türkiye’de okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin çalışma gruplarına göre dağılımı

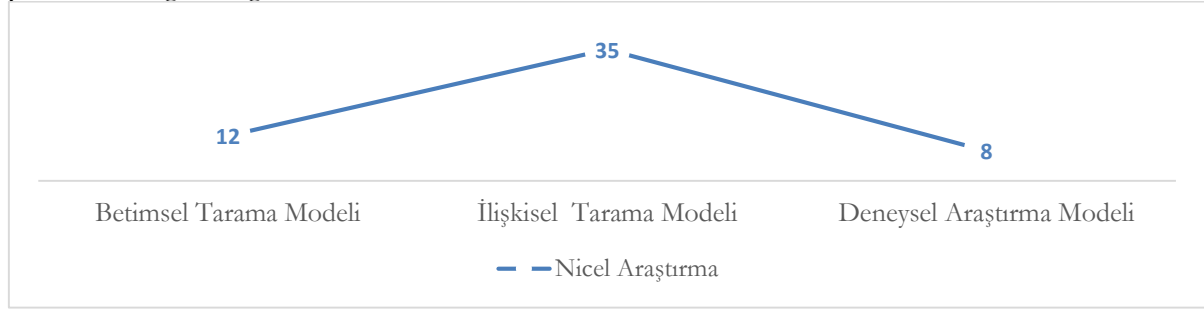

Tablo 4’e göre, genel olarak okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerinin verilerinin edinildiği kişilere bakıldığında çocuk, öğretmen, anne, baba,

öğretmen adayı gibi birçok katılımcı çeşidi karşımıza çıkmaktadır. Lisansüstü tezlerin katılımcı dağılımına ayrı ayrı bakıldığında ise verilere ulaşırken çoğu çalışmada tek bir kaynağa odaklanıldığı görülmüştür. Sadece bir çalışmanın 4 farklı katılımcı (anne, baba, çocuk ve öğretmen) aracılığıyla yürütülmüş olması dikkat çekici niteliktedir.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı

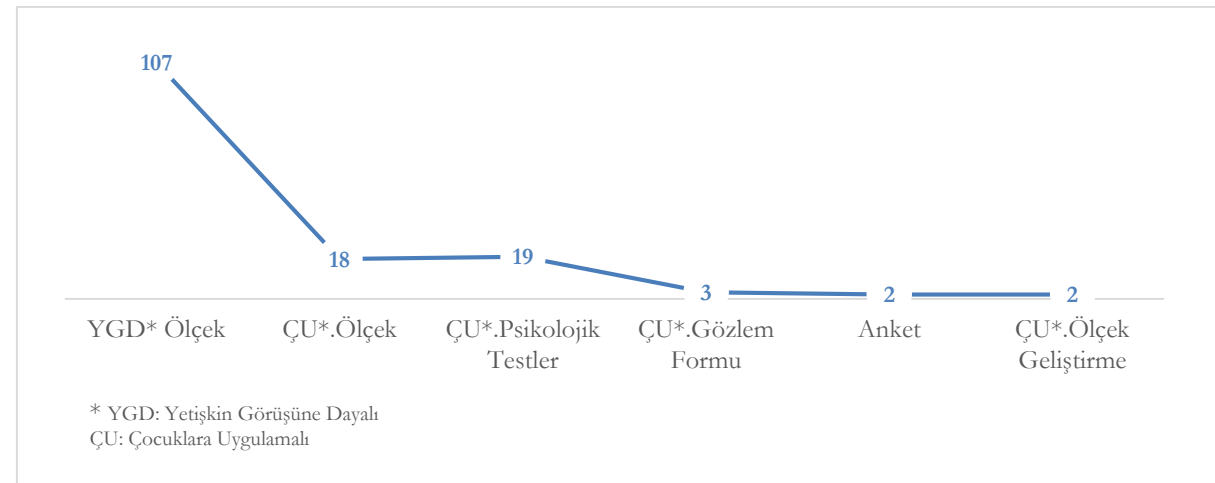
Tablo5: Türkiye’de okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı

Tablo5’e göre okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılarak yürütüldüğü görülmektedir. Deneysel ve betimsel tarama modellerin düşük sayıda olması araştırmacıların yöntem ve model bağlamında belirli bir yöneliminin olduğunu göstermektedir. Diğer yandan dikkat çekici bir bulgu olarak nitel yöntem ve karma desen kullanılarak yürütülen çalışmaların olmaması alanda önemli bir eksikliği ortaya çıkarmıştır.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Kullanılan Ölçme Araçlarına Göre Dağılımı

Tablo 6: Türkiye’de okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin ölçme araçlarına göre dağılımı

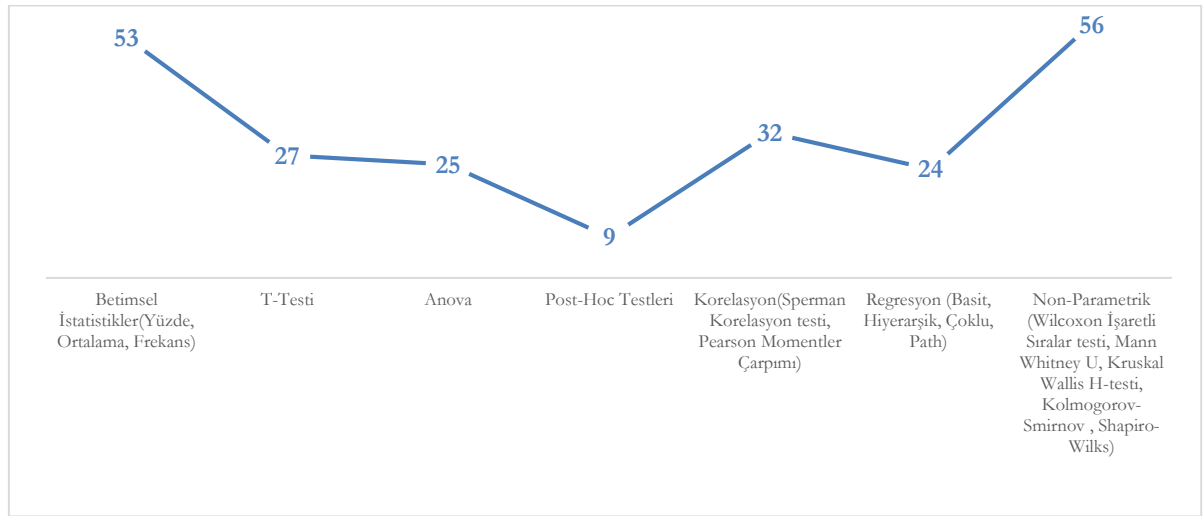

Tablo 6’ya göre konuya ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunda ölçekler aracılığıyla verilerin toplandığı söylenebilir. Gözlem formu, anket, psikolojik testlerin düşük sayıda

olması veri toplama araçlarında da araştırmacıların benzer eğilimde olduklarını göstermektedir. Tablo 5’de de belirtildiği üzere, nitel yöntem ve karma desen çalışmalarının yürütülmemiş olması, veri toplama araç çeşitliliğini de sınırlandırdığı söylenebilir. Ayrıca, konuya ilişkin verilerin büyük çoğunlukla yetişkin görüşüne dayalı olması dikkat çekici bir bulgu olarak yer almaktadır.

Araştırmanın Yedinci Alt Problemine İlişkin Bulgular: Tezlerin Yapılan Analiz Tekniklerine Göre Dağılımı

Tablo7: Türkiye’de okul öncesi dönemde duygu düzenlemeyi konu alan lisansüstü tezlerin veri analiz tekniklerine göre dağılımı

Tablo 7’de okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülen lisansüstü tezlerin veri analiz tekniklerine ilişkin dağılımlar sunulmuştur. Tabloya göre lisansüstü tezlerde nicel veri analiz tekniklerinin kullanıldığı görülmektedir. Belirtilen bu tekniklerden en fazla non-parametrik testlerin ve betimsel istatistikler kullanılan tekniklerdir. Genel olarak da, tanımlayıcı istatistikler, anavo, korelasyon, t-testi, regresyon, post-hoc testlerinin kullanıldığı ifade edilebilir. Diğer yandan, nitel veri analiz tekniklerinin kullanılmadığı görülmektedir.

Konuya ilişkin lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde toplamda 55 adet lisansüstü teze erişilmiştir. Bu tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında, 2011-2015 yılları arasında 3 tez, 2015-2018 yılları arasında 15 tez, 2019-2021 yılları arasında 34 tezin yürütüldüğü görülerek tez sayılarının yıllara göre artış gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu veri, duygu düzenleme konusunun yıllara göre önem kazandığını göstermektedir. Literatürde de, duygu düzenlemenin son yıllarda alan yazında kabul gören ve ilgi duyulan bir kavram haline geldiği bilgisinin yer alması, araştırma sonucundaki bulguyla örtüşmektedir (Cesur-Soysal ve Öncel-Arı, 2020).

Bu çalışmada incelenen lisansüstü tezlerin üniversite dağılımına ilişkin bulgulara göre, okul öncesi dönemde duygu düzenleme çalışmalarının en fazla Gazi üniversitesinde yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, Gazi üniversitesi akademik veri yönetimi web sitesinde yer alan araştırmacıların çalışma alanları incelendiğinde, duygu düzenleme becerilerini pek çok çalışmada inceledikleri görülmüş olup, bu bulgu çalışma sonucunda elde edilen veriyi destekler niteliktedir (Akademik Veri Yönetim Sistemi [AVESİS], 2022).

Araştırmanın çalışma grupları dağılımına bakıldığında çocukların dâhil edildiği tez sayılarının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Elde edilen bu veri, okul öncesi dönemde duygu düzenlemeye ilişkin yetilerin değerlendirilmesinde çocuklar üzerine odaklanıldığını göstermektedir. Veri toplanmak için kullanılan ölçme araçları incelendiğinde ise büyük oranda yetişkin görüşlerine dayalı ölçeklerin kullanıldığı görülmüştür. Elde edilen bu bulgu literatürde yer alan çalışmalarla da paralellik göstermektedir. Okul öncesi dönemde çocukların duygusal yeterliliğinin konu alındığı bir derleme çalışmada, yetişkin görüşüne dayalı ölçeklerin araştırmalarda yaygın bir şekilde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Tobin vd., 2007). Araştırmalarda kullanılan yöntemler, veri toplama sürecini etkilemektedir. Nicel yöntemler ile yürütülen araştırmalarda da genel eğilim, daha çok kişiye ulaşarak nesnel ve genellenebilir bilgiler elde etmektir (Büyüköztürk vd., 2016; Demirkasımoğlu, 2021). Holmes’in (2005) görüşüne göre okul öncesi dönem çocuklarının kendilerini ifade etme yetenekleri gelişmekte olup, henüz yeterli düzeyde olmadığı ve bu durumun araştırma sürecinde zaman kaybına sebep olabileceği şeklindedir. Bu bağlamda, çalışmada yer alan lisansüstü tezlerin nicel yöntemler ile yürütülmüş olmasının, veri toplama sürecinde yetişkin görüşüne ağırlık verilmesine neden olduğu düşünülmektedir. Diğer bir taraftan, erken çocukluk döneminde çocukların araştırma süreçlerine katılımını inceleyen Şahin ve Dostoğlu (2014) çocukların gelişimlerine destek olabilmek, araştırma süreçlerinde yetişkin bakış açısından farklı

perspektifleri görebilmek ve çocukların gerçek düşüncelerine ulaşabilmek için araştırmalara çocukların katılımının gerekliliğini vurgulamışlardır. Bu bağlamda da çocukların kendilerini ifade etmelerine olanak sağlayacak yöntem ve araçlar tercih edildiği takdirde, yeterliliklerini gösterebileceklerini ifade etmişlerdir. Nitel yöntemlerde de genel eğilim algıların ve durumların görüşme, gözlem, doküman incelemesi gibi nitel veri toplama araçları ile derinlemesine incelemek ve bütüncül bir yaklaşım sergilemektir (Demirkasımoğlu, 2021; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Konuya ilişkin yürütülmüş olan lisansüstü tezlerde nitel yöntemlere rastlanılmaması da, verilerin toplanma şekilleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Büyük çoğunlukla yetişkinlerin doldurduğu ölçeklerden elde edilen veriler, duygu düzenleme yetileri kazanılmasında çocuğun gözünden çevresinde yer alan kişilerin ve kendi rolünün ne olduğunu belirlemede kısıtlayıcı bir durum oluşturduğu düşünülmektedir.

Çocuklar erken dönem gelişimleri boyunca, duygularını düzenlemeyi, ebeveynlerin uyguladığı duygu düzenleme stratejilerini gözlemleyerek, destekleyici ve duygusal düzenleme becerilerine sahip bir aile iklimi deneyimleyerek öğrenebilmektedirler (Rutherford vd., 2015). Okul öncesi öğretmenleri de ebeveynler gibi çocuklar okula başladıkları zamandan itibaren onların duygusal gelişimlerine desteklemede önemli rol modellerdir (Morris vd., 2013). Bu araştırmada ele alınan duygu düzenlemeye ilişkin lisansüstü tezlerde de çocuğun çevresinde aile, öğretmen gibi birincil derecede etkili olan katılımcılara yer verildiği görülmüştür

Çalışmanın diğer bulgusu, okul öncesi dönemde duygu düzenlemeye ilişkin yapılmış olan lisansüstü tezlerin sadece nicel araştırma yöntemle yürütülmüş olmasıdır. Söz konusu bu veri, konuya ilişkin tezlerin araştırma yöntem boyutunda nitel yöntemlerin kullanılmadığını göstermektedir. Araştırma yöntemlerine ilişkin literatür incelendiğinde, nicel araştırma yöntemiyle yürütülmüş olan tezler sayesinde elde edilen veriler bir bütüne genellenebilir ve duygu düzenleme gelişim sürecinde etkili olan değişkenler arası neden-sonuç ilişkisi kurulabiliyor olmasına rağmen nitel araştırma yöntemlerin ihmal edilmesiyle konuya ilişkin derinlemesine bilgi edinilmesini ve araştırma katılımcılarının bakış açılarını anlamayı kısıtlayan bir durum olduğu söylenebilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.25-34). Tercih edilen paradigmlar bağlamında, nicel araştırma yöntemiyle tasarlanan tezlerde çoğunlukla ilişkisel tarama modeli yoğun bir şekilde uygulandığı, deneysel ve nedensel gibi ileri düzey istatistiksel yeterlilik gerektiren modellerin çok düşük sayıda olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tezlerin veri analiz teknikleri dağılımında ise non-parametrik testlerin ve frekans, yüzde ortalama, gibi betimsel istatistiklerin yoğun bir şekilde kullanıldığı

belirlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise parametrik testlerin, anova ve t-testlerin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Duygu düzenleme büyük oranda okul öncesi dönemde şekillenmektedir (Bozkurt-Yükçü, Demircioğlu, 2017). Bu konuyu inceleyen lisansüstü tezlerin anahtar kelimelerinde, çoğunlukla, duygu düzenleme becerileri, duygu sosyalleştirme duygu, mizacın, anne çocuk ilişkisine yönelik kelimelerinin yer aldığı görülmektedir (Burçe-Tulpar, 2019; Mehmed, 2020; Özkan, 2019; Vardi, 2021). Okul öncesi dönemde çocuklar duygusal farkındalık kazanarak, duygular arasında neden-sonuç ilişkisi kurarak, çevrelerinde yer alan yetişkinlerin duygu düzenleme süreçlerinden etkilenerek ve kendi duygularının kasıtlı bir şekilde etkileme girişimlerinde bulunarak duygu düzenleme becerilerini geliştirmektedirler (Berk, 2013). Bu bağlamda, incelenen tezlerde çocukların duygu düzenleme gelişim süreçlerine birçok yönden açıklık getirecek nitelikte araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Ancak, anahtar kelimeler bağlamında, çocukların gelişim süreçlerinde birincil derecede etkili olan anneler yer alırken yine aynı derecede etkili olan babaların ihmal edildiği görülmektedir. Alan yazında, sağlıklı bir çocuk gelişim sürecinde anneler kadar babalar da etkili ve önemli rol oynadığı belirtilmektedir. Babaların çocukların hayatlarına katılım rolünün özellikle erken dönemde daha etkili olduğunu vurgulanmıştır (Jeynes, 2015) Bu bağlamda, okul öncesi dönemde duygu düzenleme konusuna ilişkin yürütülmüş olan lisansüstü tez süreçlerine babaların katımına dair boşluğun olduğu düşünülerek baba katılımının desteklenmesi gerektiği ileri sürülebilmektedir.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda;

- Duygu düzenleme konusundaki araştırmalarda, nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür. Bu sebeple, nitel ve karma desenli araştırma yöntemleri gibi modeller ile çalışmalar yürütülebilir.
- Duygu düzenleme konusuna ilişkin çocuklardan derinlemesine bilgi edinmek ve konunun farklı boyutlarını ortaya çıkarmak için çocuklara uygulanabilecek uygun veri toplama araçları geliştirilebilir.
- Çocukların duygu düzenleme becerilerine ilişkin gelişimlerine ilişkin yürütülecek çalışmalarda ebeveyn olarak babaların rolü üzerine durulabilir.

KAYNAKÇA

- Aldao, A. (2013). The Future of Emotion Regulation Research: Capturing Context. *Perspectives on Psychological Science*, 8(2), 155–172. <https://doi.org/10.1177/1745691612459518>
- Aldao, A., Jazaieri, H., Goldin, P. R., & Gross, J. J. (2014). Adaptive and maladaptive emotion regulation strategies: Interactive effects during CBT for social anxiety disorder. *Journal of Anxiety Disorders*, 28(4), 382–389. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2014.03.005>
- Apaydın Demirci, Z., Arslan, E., & Temel, M. (2020). Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Duygu Düzenleme Ve Kişiler Arası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 18(2), 910-925.
- Arı, M., & Yaban Yalçın, E. H. (2016). Social Behavior İn Preschool Children: The Role Of Temperament And Emotion Regulation. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (31), 125-141. <https://doi.org/10.16986/huje.2015014655>
- Ashiabi, G. S. (2000). Promoting the emotional development of preschoolers. *Early Childhood Education Journal*, 28(2), 79–84. <https://doi.org/10.1023/A:1009543203089>
- Akademik Veri Yönetim Sistemi, AVESİS, (2021), [https://avesis.gazi.edu.tr/arama?Bulunan%20Kay%C4%B1t%20T%C3%BCrleri\[0\]=Ara%C5%9Ft%C4%B1mac%C4%B1lar&Ana%20Bilim%20Dal%C4%B1\[0\]=Okul%20%C3%96ncesi%20E%C4%9Fitimi](https://avesis.gazi.edu.tr/arama?Bulunan%20Kay%C4%B1t%20T%C3%BCrleri[0]=Ara%C5%9Ft%C4%B1mac%C4%B1lar&Ana%20Bilim%20Dal%C4%B1[0]=Okul%20%C3%96ncesi%20E%C4%9Fitimi) Adresinden 10.02.2023 tarihinde alındı.
- Berk, L.E. (2013). *Infants and Children: Prenatal Through Middle Childhood*. (N. Işıkoğlu-Erdoğan, Çev.,Ed.). Ankara: Nobel
- Bozkurt Yükçü, Ş., & Demircioğlu, H. (2017). Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Duygu Düzenleme Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 442. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.336085>
- Burçe-Tulpar, L. (2019). *4–6 Yaş Aralığındaki Çocukların Bağlanma Stillerinin Ve Duygu Düzenleme Becerilerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans). Işık Üniversitesi. İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Özcan, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Canbaz, A., Kara, İ., & Pesen, A. (2022). Okul öncesi eğitimde montessori yaklaşımına ilişkin lisansüstü tezlerin incelenmesi: tematik içerik analiz çalışması. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi* (6). <https://doi.org/10.24130/eccdjecs.1967202262434>
- Cesur-Soysal, G., Ari, E. (2020). *Duygu düzenleme*. Nobel.
- Chen, X., Wu, X., & Wang, Y. (2018). Mothers’ Emotional Expression and Discipline and Preschoolers’ Emotional Regulation Strategies: Gender Differences. *Journal of Child and Family Studies*, 27(11), 3709–3716. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-1199-9>

- Cole, P. M., Michel, M. K., & Teti, L. O. D. (1994). The development of emotion regulation and dysregulation: A clinical perspective. *Monographs of the society for research in child development*, 59(2-3), 73-102.
- Demirkasımoğlu, N. (2021). Nitel Araştırma Geleneğinde Nicel Göstergelerin Kullanımı ve Genellenebilirlik Üzerine Bir Değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (42), ss.231-242
- Fox, N. A., & Calkins, S. D. (2003). The development of self-control of emotion: Intrinsic and extrinsic influences. *Motivation and Emotion*, 27(1), 7-26.
- Gratz, K. L., Tull, M. T., Reynolds, E. K., Bagge, C. L., Latzman, R. D., Daughters, S. B., & Lejuez, C. W. (2009). Extending extant models of the pathogenesis of borderline personality disorder to childhood borderline personality symptoms: The roles of affective dysfunction, disinhibition, and self- and emotion-regulation deficits. *Development and Psychopathology*, 21(4), 1263–1291. <https://doi.org/10.1017/S0954579409990150>
- Hessler, D. M., & Katz, L. F. (2010). Brief report: Associations between emotional competence and adolescent risky behavior. *Journal of Adolescence*, 33(1), 241–246. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2009.04.007>
- Holmes, G. R. (2005). *Doing Your Early Years Research Project: A Step by Step Guid*, Paul Chapman Publishing
- Jeynes, W. H. (2015). A Meta-Analysis: The Relationship Between Father Involvement and Student Academic Achievement. *Urban Education*, 50(4), 387–423. <https://doi.org/10.1177/0042085914525789>
- Karoğlu, H., & Esen Çoban, A. (2019). Türkiye’ de okul öncesi eğitimde dil gelişimi ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 211–229. <https://doi.org/10.17556/erziefd.432657>
- Kılıç, Ş., & Ağaoglu, F. (2019). Okul öncesi dönemde duygu anlamının sosyal yetkinlik ve davranış üzerindeki yordayıcı etkisinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 182-194
- Kopp, C. B. (1982). Antecedents of self-regulation: A developmental perspective. *Developmental Psychology*, 18(2), 199–214. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.18.2.199>
- Loeb, S., Morris, P., Dynarski, S., Reardon, S., McFarland, D., & Reber, S. (2017). Descriptive analysis in education: A guide for researchers. U.S. Department of Education, Institute of Education Sciences. *National Center for Education Evaluation and Regional Assistance, March*, 1–40. <https://eric.ed.gov/?id=ED573325>
- Lu, F., & Chen, G. P. (2007). The development of preschool children’s emotion regulation strategies. *Psychological Science*, 5, 1202–1204.
- Mehmed, Ş. (2020). *Anne-Babalık amaçları ile çocuğun mizacı, psikososyal davranışları, duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişki*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi], Hacettepe Üniversitesi.

- Morris, A. S., Silk, J. S., Steinberg, L., Myers, S. S. & Robinson, L. R. (2007). The role of the family context in the development of emotion regulation. *Social development*, 16(2), 361-388.
- Morris, C. A. S., Denham, S. A., Bassett, H. H., & Curby, T. W. (2013). Relations among teachers’ emotion socialization beliefs and practices and preschoolers’ emotional competence. *Early Education and Development* 24(7), 979–999. <https://doi.org/10.1080/10409289.2013.825186>
- Özkan, S. (2019). *Okul öncesi dönemdeki çocukların duygu düzenleme becerileri ile ebeveynlerinin sosyal sorun çözüme ve çocuklarının olumsuz duygularıyla baş etme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün ve S. Beşir-Demir Çev., Ed.). Pegem Akademi
- Philips, K. S., & Susan, C. (2004). Predicting Kindergarten Peer Social Status from Toddler and Preschool Problem Behavior. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 40(2), 409–423. <https://doi.org/10.1023/B>
- Prior, L. (2011). Basic Themes: Use, Production and Content. *Using Documents in Social Research*, 2–29. <https://doi.org/10.4135/9780857020222.n1>
- Rothbart, M. K., Ziaie, H. and O’boyle, C. G. (1992). Self-regulation and emotion in infancy. *New directions for child and adolescent development*, (55), 7-23.
- Rutherford, H. J. V., Wallace, N. S., Laurent, H. K., & Mayes, L. C. (2015). Emotion regulation in parenthood. *Developmental Review*, 36, 1–14. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2014.12.008>
- Saarni, C., Campos, J. J., Camras, L. A., & Witherington, D. (2007). A conceptual framework for feeling and emotion. *Emotional Development: Action, Communication, and Understanding*, 226–234.
- Seçer, Z. (2017). Sosyal olarak yetkin okul öncesi çocukların duygu düzenlemeleri ile annelerinin duygu sosyalleştirme davranışları arasındaki ilişkiler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1435-1452.
- Şahin, E.-B., & Dostoğlu, N. (2014). Erken Çocukluk Döneminde Çocukların Araştırma Sürecine Katılımı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(35), 609–620.
- Şahin, K. (2019). *Okul öncesi dönem çocukların duygu düzenleme becerileri ile davranış sorunları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi], Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sildir-Daşar, E., & Akgün, E. (2022). Okul Öncesi Dönemde Davranış Sorunlarını Konu Alan Yurtiçi Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi *Examination of Local Graduate Thesis On Behavior Problems*. 6(2), 0–2.
- Thompson, R. A. (1994). Emotion regulation: A theme in search of definition. in monographs of the society for research. *Child Development* (59, 25) <https://doi.org/10.2307/1166137>

- Tobin, R. M., Sansosti, F. J., & McIntyre, L. L. (2007). Developing emotional competence in preschoolers: a review of regulation research and recommendations for practice. *The California School Psychologist*, 12(1), 107–120. <https://doi.org/10.1007/bf03340935>
- Uyanık, G., Bayındır, D., & Değirmenci, Ş. (2021). Akademik ve sosyal duygusal okula hazırbulunuşluk ile öz düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(79), 1090-1104.
- Waiden, T. A., & Field, T. M. (1990). Preschool children’s social competence and production and discrimination of affective expressions. *British Journal of Developmental Psychology*, 8(1), 65–76. <https://doi.org/10.1111/j.2044-835x.1990.tb00822.x>
- Vardi, Ö. (2021). *5-6 yaş çocuklarının davranışsal öz düzenleme ve duygu düzenleme becerilerinin incelenmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi], Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, A., ve Şimşek H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yurdakul, Y. , Beyazıt, U. ve Bütün Ayhan, A. (2021). Okul öncesi dönem çocuklarında duygu düzenleme becerileri ile etkileşimli oyun davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(4), 1291-1307. DOI: 10.32709/akusosbil.874538
- Yükseköğretim Kurumu (YÖK), (2021), İstatistiksel Bilgiler. <https://istatistik.yok.gov.tr/> Adresinden 10.02.2022 tarihinde alındı